

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), direktor Uprave za indirektno oporezivanje d o n o s i

I N S T R U K C I J U
O POSTUPKU ODOBRAVANJA SISTEMA ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG
ISKAZIVANJA ZALIHA MATERIJALA S PORIJEKLOM I MATERIJALA BEZ
PORIJEKLA

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovom Instrukcijom se propisuje postupak odobravanja sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja: podnošenje zahtjeva, uvjeti, potrebna dokumentacija, vođenje evidencije korištenja materijala s porijeklom i bez porijekla, stanje zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla, kontrola od strane carinskih organa, obaveze proizvođača robe i druga pitanja vezana za ovaj postupak.

Član 2.
(Pravni osnov)

Postupak odobravanja sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja reguliran je:

a) odredbama člana 20. Protokola o definiciji pojma "proizvoda s porijeklom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio bilateralnog Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 6/03),

b) odredbama člana 21. Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini - CEFTA 2006 – Prilog 4. ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 9/07) i

c) odredbama člana 21. Protokola 2 o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio Privremenog Sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 5/08).

GLAVA II. SISTEM ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG ISKAZIVANJA

Član 3.
(Neophodni podaci)

Sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja mora:

- a) omogućiti jasno razgraničenje između količine materijala s porijeklom i količine materijala bez porijekla koji su nabavljeni, s tačnim datumom kada su uskladišteni i s iskazanim vrijednostima tih materijala;
- b) pokazivati količinu:
- 1) materijala s porijeklom i materijala bez porijekla koji su korišteni u proizvodnji i gdje je potrebno ukupnu vrijednost tih materijala;
  - 2) finalnih proizvoda koji su izrađeni ili proizvedeni;
  - 3) ukupnu količinu isporučenih finalnih proizvoda, s posebno iskazanim: isporukama onim kupcima koji su zahtijevali dokaz o preferencijalnom porijeklu, isporukama onim kupcima koji nisu zahtijevali takve dokaze;
- c) pokazivati da su, bilo u vrijeme proizvodnje ili u momentu kada je izdat bilo koji dokaz o porijeklu, zalihe materijala s porijeklom bile dovoljne, na osnovu knjigovodstvene evidencije, da potvrde status proizvoda s porijeklom.

Član 4. **(Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje)**

Lice koje odluči koristiti sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla dužno je:

- (1) Jasno i nedvosmisleno dokazati da postoji potreba za primjenom sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, da je fizičko razdvajanje materijala prema kriterijima porijekla nepraktično i da dovodi do neopravdanih troškova, koji negativno utiču na poslovanje poduzeća.
- (2) Fizičko razdvajanje robe nije moguće samo ukoliko karakteristike robe i način skladištenja to ne dozvoljavaju (npr. brašno ili šećer se skladišti u dozirnom silosu i nema mogućnosti drugog silosa).
- (3) Za skladištenje komadne robe (npr. dijelovi s porijeklom i bez porijekla) se odobrenje ne izdaje, jer se takva roba može odvojeno knjigovodstveno iskazivati i skladištiti.
- (4) Sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja se može odobriti samo licima s pouzdanim i preglednim sistemom knjigovodstvenih evidencija, odnosno poduzećima koja imaju ISO certifikat.

Član 5. **(Skladištenje materijala)**

- (1) Kada je odobren sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja materijali s porijeklom i bez porijekla se mogu skladištiti zajedno i nema potrebe za posebnim radnim nalogima.
- (2) Kada se vrši kontrola radi utvrđivanja da li je finalni proizvod s porijeklom ili bez porijekla u situaciji iz stava (1) ovog člana vrši se putem provjere sistema knjiženja i inventure, čime se jasno prati i iskazuje status materijala koji se koriste u proizvodnji.
- (3) Kada nije odobren sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, nabavljeni materijali s porijeklom i bez porijekla moraju se fizički odvojiti prilikom skladištenja, a proizvod se prerađuje po odvojenim radnim nalogima (gdje se jasno vidi koji ulazni materijali i s čijim porijeklom su upotrijebljeni u proizvodnji).

Član 6. **(Materijali različitog porijekla)**

- (1) Sistem odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i bez porijekla omogućava da proizvođač miješa nabavljene materijale s porijeklom i bez porijekla i da zahtijeva preferencijalan tretman za gotove proizvode u ovisnosti od konkretnog pravila koje se primjenjuje u konkretnom sporazumu (kumulacija ili dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi).

(2) Količina proizvoda s porijeklom, kada se u izradi koriste materijali s porijeklom i bez porijekla, mora biti identična, bez obzira koji sistem odvajanja se koristi. Dakle, korištenje sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja ne smije omogućiti da veća količina finalnih proizvoda stekne porijeklo u odnosu na situaciju kada se materijali koji se koriste u proizvodnji drže fizički razdvojeni.

(3) Materijali s porijeklom i bez porijekla moraju biti iste vrste i komercijalnog kvaliteta, kao i posjedovati iste tehničke i fizičke karakteristike. Takve materijale od momenta kada se oni ugrade u finalni proizvod nije moguće razgraničiti za svrhe porijekla.

(4) Primjena sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja ne utiče na posebna pravila prerade ili obrade propisana za dobivanje statusa porijekla. Ovaj sistem ne mijenja status materijala s porijeklom koji je u procesu proizvodnje i ne dobivaju se proizvodi koji su manje ili više proizvodi s porijeklom.

Član 7. (Stanje zaliha)

(1) Stanje zaliha mora jasno pokazivati materijale s porijeklom i materijale bez porijekla koji su korišteni.

(2) Stanje zaliha mora da bude zaduženo za sve finalne proizvode, bez obzira da li su ili nisu ti proizvodi bili praćeni dokazom o statusu proizvoda s preferencijalnim porijeklom.

(3) Kada se finalni proizvod isporučuje bez izdavanja bilo kakvog dokaza o porijeklu, stanje zaliha materijala bez porijekla može se zaduživati sve dok takvo zaduživanje opravdava navedene isporuke. Ukoliko to nije slučaj, potrebno je zaduživati stanje zaliha materijala s porijeklom.

GLAVA III. POSTUPAK ODOBRAVANJA SISTEMA ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG ISKAZIVANJA

Član 8. (Podnošenje zahtjeva)

(1) Proizvođač podnosi pisani zahtjev za odobravanje sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla Odsjeku za carine nadležnog regionalnog centra, Grupi za procedure.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana mora da sadrži slijedeće podatke:

- a) ime, adresu i broj registracije carinskog odnosno poreznog obveznika;
- b) nazive preferencijalnih ugovora u okviru kojih se ovlaštenje namjerava koristiti;
- c) razloge za traženje ovog postupka;
- d) sastav, kvalitet, tehnička i materijalna obilježja i komercijalne nazive materijala s porijeklom i bez porijekla;
- e) tarifne oznake robe Harmoniziranog sistema carinske tarife;
- f) sadržaj evidencija u okviru računovodstvenog razdvajanja, ISO standard, posebno obrazac inventarne liste za materijale s porijeklom i bez porijekla;
- g) imena odgovornih osoba;
- h) podatke o lokaciji na kojoj se drže zalihe;
- i) dokaz da se zalihe robe i proizvodni kapaciteti nalaze na teritoriji BiH;
- j) izjavu o prihvatanju pune odgovornosti u pogledu načina na koji se odobrenje koristi, kao i posljedice u slučaju zloupotrebe odobrenja;
- k) broj odobrenja ovlaštenog izoznika.

Član 9. (Postupanje po zahtjevu)

(1) U postupku rješavanja po zahtjevu iz člana 8. ove Instrukcije Grupa za procedure je dužna zatražiti od grupe za kontrolu da izvrši kontrolu kod podnosioca zahtjeva za odobravanje sistema

odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla, kako bi utvrdili ispunjenost uvjeta i početno stanje u pogledu materijala s porijeklom i materijala bez porijekla koji se nalaze na zalihama.

(2) Grupa za kontrolu radi potpunog i pravilnog utvrđivanja traženih podataka može vršiti i fizički pregled uskladištenog materijala, radi sravnjivanja s podacima u dokumentaciji.

(3) Po izvršenoj kontroli grupa za kontrolu dostavlja grupi za procedure utvrđene činjenice.

(4) Grupa za procedure će razmatrati i specifične uvjete koje podnosilac zahtjeva traži.

Član 10. (Izdavanje odobrenja)

(1) Ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti grupa za procedure nadležnog regionalnog centra izdaje odobrenje za vođenje odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja.

(2) Grupa za procedure izdato odobrenje dostavlja i Sektoru za carine i odsjeku za kontrolu.

Član 11. (Obaveze imalaca odobrenja)

Imalac odobrenja je dužan:

- a) da prihvati punu odgovornost za način na koji koristi odobrenje i za posljedice u slučaju neispravnog iskazivanja porijekla, kao i za druge slučajeve pogrešne primjene propisa koji reguliraju oblast koja je predmet ove Instrukcije;
- b) da carinskim organima stavi na raspolaganje, kad god oni to zatraže, dokumentaciju, knjigovodstvene, finansijske i druge podatke, kao i da im omogući bilo koju drugu vrstu kontrole koju oni smatraju potrebnom;
- c) da carinske organe obavijesti o svim izmjenama i promjenama u poduzeću koji imaju utjecaja na izdato odobrenje.

Član 12. (Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja)

Grupa za procedure će odbiti zahtjev za odobravanje sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla ako podnosilac zahtjeva nije spreman da pruži sve garancije koje carinski organi smatraju potrebnim za pravilnu primjenu sistema odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja.

Član 13. (Ukidanje odobrenja)

Grupa za procedure koja je izdala odobrenje će isto ukinuti u bilo kojem slučaju kada utvrdi da se nepravilno koristi, tj. kada imalac odobrenja ne ispunjava obaveze koje su mu utvrđene odobrenjem, odnosno ako imalac odobrenja ne ispunjava uvjete ili se više ne ispunjava jedan ili više uvjeta predviđenih za izdavanje odobrenja i ne daje potrebne garancije za pravilnu provedbu ovog postupka.

Član 14. (Vođenje evidencije)

Odsjek za carine, grupa za procedure, nadležnog regionalnog centra dužna je voditi evidenciju izdatih odobrenja.

Član 15.
(Carinska kontrola)

Odsjek za kontrolu je dužan, u okviru redovnih aktivnosti, vršiti praćenje primjene izdatih odobrenja za vođenje odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja materijala s porijeklom i materijala bez porijekla.

GLAVA IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.
(Usklađivanje postupanja)

Pravna lica koja su do stupanja na snagu ove Instrukcije vodila evidenciju odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, dužna su svoja postupanja uskladiti u potpunosti s odredbama ove Instrukcije.

Član 17.
(Stupanje na snagu)

Ova Instrukcija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljena i na web stranici Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

Broj: 02-2-233/09
Dana, 22.01.2009. godine

DIREKTOR
Kemal Čaušević